

Postna plačana
v gotovini

Ponedeljek

IZHAJA vsak ponedeljek ob 4. zjutraj.
NAROCNINA mesečno 4 Din, četrtletno 10 Din, polletno 20 Din. — V Ljubljani, Mariboru in Celju dostavljen na dom mesečno 1 Din več. — Za inozemstvo mesečno 6 Din
UREDNIŠTVO v Ljubljani, Knafljeva ul. 5, telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
UPRAVA v Ljubljani, Prešernova ul. 54, telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
INSERATNI ODDELEK v Ljubljani, Prešernova ul. 4, telefon št. 2492.

Leto III.

Ljubljana, 27. maja 1929

Stev 21

Madžari morajo računati z Malo antanto

Obisk pojskega zunanjega ministra v Budimpešti ne more spremeniti politike držav Male antante ki ne bo nikoli dovolila v kakršnokoli korekturo meja, določenih v mirovni pogodbah

Bukarešta, 26. maja. O odgovorih potovanja poljskega zunanjega ministra Zaleskega v Bukarešto se še dalje živahno razpravlja. V splošnem utemeljujejo to odgoditev s tem, da zaradi zasedanja Društva narodov v Madridu ta obisk časovno ni bil izvedljiv. Kljub temu pa je gotovo, da so pričakovali v Bukarešti prihod Zaleskega še pred pričetkom beograjske konference Male antante.

Kakor se zdi, je prišlo do sklenjene odgoditve deloma tudi zaradi okolnosti, ker pri zadnjih romunsko-poljskih optantskih pogajanjih ni bil dosežen sporazum. Poljska je bila zelo presenečena, ker Romunija ni hotela prekoračiti prvotno ponudnega odškodninskega zneska ter je to vprašanje predložila mednarodnemu razsodišču v Haagu. V zvezi s tem pa je treba ugotoviti, da ima Romunija glede odškodnine za optante vezane roke, ker spričo optantskega spora z Madžarsko noče ustvariti precedenčnega primera. Kakor se zdi, sta se vsekakor poljska in romunska vlada sporazumeli, da naj bi bil obisk Zaleskega v Romuniji posebno

slovesen, zaradi česar bi bilo želeli, da med obema državama ne bi bilo bistvenih nasprotstev.

Maršal Pilsudski bo po vsej priliki v avgustu prišel na poletni oddih v Romunijo, dočim pričakujejo Zaleskega v oktobru. **Prvotno nerazpoloženje, ki je zavladalo zaradi istočasne beograjske konference Male antante in obiska Zaleskega v Budimpešti, se zaradi pomirljivih izjav Zaleskega in zunanje ministristva polagoma polega.**

Bukarešta, 26. maja. Glavni tajnik zunanje ministristva Gasencu je izjavil novinarjem glede trditve, da sta zadnja obiska Grandija in Zaleskega v Budimpešti v nasprotju s smotri Male antante, ker sta imela namen, da bi pobijala politiko Male antante in ustvarila nezaupanje.

Ta trditev je popolnoma napačna. Če bi imela Mala antanta namen izolirati in udušiti Madžarsko, kakor zatrjujejo gotovi madžarski listi, bi bili ti obiski v nasprotju s politiko teh treh držav. Mala antanta je uverjena, da je **Madžarska v svojih sedanjih mejah popolnoma zmožna življenja** in da naj tudi

živi, ker je to koristno za življenje v osrednji Evropi. **Mala antanta se bavi trenutno predvsem z izgraditvijo mirovne politike v gospodarskem pogledu.** Politika sedanje romunske vlade je naklonjena zblizanju obeh držav in deluje v tej smeri, za kar je mnogo dokazov. Romunija je odstranila težave na mejah in poskušala doseči še večje olajšave. Romunija hoče lojalno urediti optantskega vprašanja in bo v nekaj dnevih obnovila v duhu pomirjenja in prijateljstva zadevna pogajanja. Pripomniti pa je treba, da **Mala antanta ne bo nikoli dovolila spremembe meja, ki so jih ustvarile veljavne pogodbe.**

Gasencu je ponovno naglasil, da bo Romunija tudi v bodoče delovala na gospodarsko sodelovanje in prijateljstvo z Madžarsko. Če zasledujejo države, ki niso članice Male antante, kakor Italija in Poljska, iste smote, ni to v nobenem nasprotju s politiko Romunije in Male antante, temveč jo še ojačuje, in to tembolj, ker gre za države, ki so z Romunijo zvezane s prijateljskimi pogodbami ali tesnim prijateljstvom.

Nemški predlog glede narodnih manjšin pomeni rušenje veljavnih mednarodnih pogodb

Zanimiv francoski glas o dr. Stresemannovem predlogu

Pariz, 26. maja. »Echo de Paris« objavlja članek znanega novinarja Pertinaxa, ki razpravlja o predlogu nemškega zunanje ministra dr. Stresemanna glede narodnih manjšin in povdarja med drugim, da je beograjska konferenca Male antante odobrila enotno politiko proti dr. Stresemannovi ofenzivi, ki je pred vsem naperjena proti Mali antanti, Grški in Poljski. Če bi se dopustilo osnovanje stalne manjšinske komisije v Zenevi, bi postalo nadzorstvo Društva narodov preventivno in vse bi se osredotočilo na reševanje upravnih spisov, kar bi

vznemirjenje in zmedo le še povečalo. Če bi zastopniki vesil pristali na Stresemannovo zahtevo, naj se da pritožbam in prošnjam narodnih manjšin večja publiciteta, bi bilo to še najmanjše zlo. Toda, če bi se morala v svetu Društva narodov vršiti o tem debata, a niti eden izmed 14 delegatov v svetu zastopanih držav, ne bi prevzel odgovornosti v skladu z obstoječimi pogodbami, potem bi bil rezultat ta, da bi se narodnim manjšinam priznalo, da so to nekatere pravice cebe do česar pa nimajo nikake pravice. To bi le olajšalo rušenje veljavnih pogodb.

Beg kralja Amanulaha v Italijo?

Kalkuta, 26. maja. Kralj Amanulah in njegova žena Suraja, ki sta nepričakovano zapustila Afganistan, bosta v sredo odpotovala iz Bombaja v Italijo, kjer nameravata ostati do nadaljnjega. Kraljevo spremstvo izjavlja, da se bo kralj Amanulah v doglednem času vrnil v Afganistan, kjer »vlada« začasno samo-

zvanec emir Inajatulah Kan, ki je po vesteh iz angleškega vira skupno z biharskim emirjem napovedal vojno sovjetski Rusiji. (Priobčujemo vest, kakor smo jo prejeli, dasi se zdi malo verjetna, ker je znano, da je sedanja oficijelna Italija bila velika nasprotnica kralju Amanulahu. Op. ur.)

Kraljica Suraja

Kralj Amanulah

Važno gospodarsko zborovanje v Novem Sadu

Redna konferenca gospodarskih zbornic iz vse države - Trgovinski minister dr. Mažuranić o politiki štedenja - Udanostna brzjoavka kralju

Novi Sad, 26. maja. Danes se je vršila tukaj gospodarska konferenca, katere so se udeležili zastopniki skoro vseh trgovskih, industrijskih in obrtnih zbornic v državi.

Prišoten je bil tudi minister za trgovino dr. Mažuranić, razen njega pa še zastopniki vseh gospodarskih resorov, med drugimi generalni direktor carin dr. Konrad Šmid, načelnik ministristva za trgovino dr. Steinmetz, načelnik konzularnega oddelka zunanje ministristva dr. Predić, načelnik ministristva za trgovino dr. Bojić in drugi.

Konferenco je otvoril z daljšim nagovorom minister za trgovino dr. Mažuranić, ki se je zahvalil predstavnikom gospodarskih zbornic za sklicanje tega zborovanja; izrazil je nado, da bo konferenca v veliki meri pripomogla k rešitvi raznih aktualnih problemov, ki se tičejo našega gospodarstva. Naša trgovinska bilanca je pasivna in treba je resno misliti na to, kako temu od pomoči. Kralj je v svojem zgodovinskem manifestu naglasil potrebo štedenja z državno imovino, a to ne velja le v ožjem smislu teh besed samo za državo, marveč za celokupno narodno gospodarstvo. Vlada v svojem delokrogu strogo izvaja politiko štedenja in želeli je, da se ta politika uvede v vseh slojih prebivalstva, kar bo v veliki meri doprineslo k splošnemu narodnemu blagostanju. Pri vsej tej politiki štedenja pa se vlada nikakor ne izogiba izdatkom, ki so potrebni za pospeševanje narodnega gospodarstva v splošnem, trgovine, industrije in obrti pa še posebej. Svoj govor je zaključil z željo, da bi današnje zborovanje rodilo obilne uspehe.

Nato je bila na predlog predsednika zborovanja bivšega ministra Dake Popovića s plošnim odobravanjem odpisana kralju naslednja udanostna brzjoavka:

»Delegati vseh gospodarskih zbornic iz vse kraljevine, zbrani na letošnji redni konferenci v Novem Sadu, pošiljajo pred početkom razprave o osnovnih vprašanjih naše trgovinske in gospodarske politike Nj. Veličanstvu kot vrhovnemu zaščitniku narodnega gospodarstva iskrene izraze svoje zvestobe in udanosti z izrazi globoke hvaležnosti za veliko inicijativo v cilju ustvarjenja boljših pogojev za uvrščanje edinstva države in napredek celokupnega narodnega gospodarstva. Predstavniki gospodarskih zbornic obljubljajo Nj. Veličanstvu, da bo našlo v njih vedno udane pomočnike pri svojem velikem delu.«

Stanje posevkov v Sloveniji v maju

Žito kaže v splošnem dobro. — Položaj v ljubljanski oblasti je boljši kakor v mariborski. — Splošno stanje v državi je srednje.

Beograd, 26. maja. Ministristvo za poljedelstvo je objavilo uradno poročilo o stanju setev v prvi polovici meseca maja. Glede Slovenije navajajo to poročilo:

Ljubljanska oblast: zelo dobro; pšenica, jari ječmen, rž, oves, krompir, fižol, hmelj, čebula, jabolka, travniki, pašniki, deteljišča; **dobro:** zimska rž, ječmen, slive in hruške; **slabo:** orehi. Sezonska poljska dela so izvršena v povoljnem obsegu. Večjih škod zaradi bilčnih kužnih boleznih ni bilo. Prav tako tudi neurja niso povzročila po-

sebnih škod. Splošno stanje v prehrani domače živine je povoljno.

Mariborska oblast: dobro; zimske in jare žitarice, rano sadje, lan, hmelj, slive, jabolka, hruške, livade, pašniki in deteljišča; **slabo:** vinogradi in orehi (posledica letošnje ostre zime); **povoljno** so obavljena poljska dela ter setev koruze in vinogradniška dela. Večje škode zaradi bilčnih boleznih ni bilo. Splošno stanje domače živine je povoljno, njena prehrana pa nepovoljna.

Splošno stanje v državi je srednje.

Kralj v Topoli

Beograd, 26. maja. Dopoldne je ministristvi predsednik gen. Pera Živković odpotoval v Topolo, kjer je bil sprejet od kralja v avdienci. Patrijarh Dimitrije, ki se že od včeraj mudi v Topoli, je dopoldne celebriral zadušnico za pokojnega kralja Petra ter je imel pri tej priliki krajši govor o velikih zaslugah pokojnega kralja-Osvoboditelja. Kralj se je patrijarhu iskreno zahvalil ter ga nato skupno z ministristkim predsednikom generalom Živkovićem povabil na kosilo.

Ministri Male antante na Cetinju

Beograd, 26. maja. Ministri Male antante s člani delegacij in novinarji so danes odpotovali iz Dubrovnika v Kotor, kjer so bili svečano sprejeti. Od tam so se v avtomobilih odpeljali na Cetinje, kjer jim je občina priredila priršten prejem. Od mnogostevilnega občinstva so bili vsi trije zunanji ministri navdušeno pozdravljeni. Cetinjska občina je opoldne priredila svečan banket, nakar so si gostje ogledali Lovčen in Njegušev grob. Proti večeru so se vrnilo izletniki v Kotor, kjer jim je občina priredila banket, zvečer pa so se odpeljali s parnikom v Split.

Lep uspeh zagrebskega dijaka

Zagreb, 26. maja. Dajak tukajšnje filozofske fakultete Danijel Uvanović je prejel obvestilo, da je izvoljen za člana »Circolo matematico di Palermo«. On je edini Jugosloven, ki je bil sprejet za člana tega mednarodnega društva matematičarjev.

Naraščajski sokolski dan v Beogradu

Beograd, 26. maja. V okvirju naraščajskega zleta beograjske sokolske župe se je vršila danes dopoldne veličastna povorka skozi mesto s saveznim starostom Ganglom na čelu. Posebno pozornost so vzbujali naraščajski oddelki iz Zemuna in Pančeva. Na Košutnjaku so se nato nadaljevale že včeraj začete naraščajske tekme, ki so pokazale zadovoljive rezultate. Tako v deškem kakor v dekliškem oddelku sta zmagala naraščaja Sokola Beograd - matica, tako da si je to društvo za letos priborilo oba prehodni darili in sicer moški naraščajsko zastavo, ženski pa zlat pokal.

Zagoneten umor v Karlovcu

Karlovac, 26. maja. Sinoči je bil na doslej še nepojasnen način umorjen v Slunju tamošnji pekovski moister Milan Lipeski. Ker so izginile tudi nekatere stvari, se smatra, da gre za roparski umor. Ni pa izključeno tudi maščevanje. Policija si prizadeva, da zadevo razjasni. Doslej je ugotovljeno le toliko, da so morilci pobegnili v smeri proti Karlovcu.

Priključitvena manifestacija v Celovcu

Celovec, 26. maja. O priliki ustanovitve krajevne skupine avstrijsko-nemške ljudske zveze, so se vršile velike manifestacije za priključitev k Nemčiji, pri katerih so govorili nemški poslanci ter župan iz Kelmorajna.

vajal, da je Madžarska slavila skupno s svojim kraljem 1000-letnico obstoja, danes pa je živo truplo države razkosano in madžarski narod stoji brez kraljevega vodstva pred svetovnim sodiščem kot zločinec, nad katerim ima vsak pravico zlomiti palico. Na spomenik so bili položeni številni venc.

Poincare za spoštovanje mirovni pogodb

Pariz, 26. maja. Ministristvi predsednik Poincaré je imel na banketu, ki se je vršil na kongresu bojevnikov, govor, v katerem je med drugim izjavil, da bivši bojevniki gotovo ne žele, da bi se zopet pričela vojna. Ravno tako pa bivši bojevniki tudi nočejo, da bi se pozabilo na mirovno voljo Francije. Prav tako ne bodo podustili, da bi bile z večini napadi ogražene pogodbe. Bojevniki bodo vedno pazili, da varnost Francije ne bo ogrožena in ne bo domovna izročena na milost in nemilost nasprotnikom. Sodelovanje bojevnikov je neobhodno potrebno, če se hoče doseči mir.

Pangalosov protest

Atene, 26. maja. Bivši ministristvi predsednik in diktator general Pangalos, ki ga je dala vlada nedavno ponovno aretirati, je poslal iz zapora ministristkemu predsedniku Venizelosu obširno pismo, v katerem protestira proti aretaciji in nazlaša, da je tako njegova, kakor aretacija dveh bivših ministrov docela nezakonita, ker noteče odgovornost ministrov do zakonu do preteku treh let po odstupu. Na koncu pravi: Prepričan sem, da se je vse to zgodilo brez Vaše vednosti in zato trdno pričakujemo vašo intervencijo. Da prepreči velik iridrični škandal, ki mu ga ni primere v najžalostnejših revolucijah zgodovine.

Madžarske lamantarije

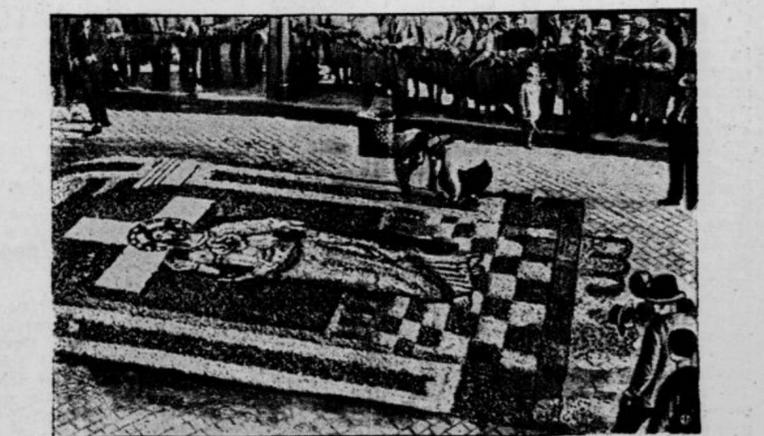
Budimpešta, 26. maja. O priliki odkritja spomenika za padle junake v svetovni vojni so se vršile velike svečanosti, ki so se jih udeležili civilni in vojaški dostojanstveniki. Pred državnim upraviteljem Horthyjem je defiliralo vojaštvo. Ministristvi predsednik grof Bethlen je imel govor, v katerem je iz-

Novo mednarodne pogodbe

Angora, 26. maja. Zbornica je odobrila razsodiščno pogodbo in pogodbo o pravni pomoči, ki je bila sklenjena med Švico in Turčijo, ter nevtalitetno, poravnalno razsodiščno in pogodbo o pravni pomoči, ki je bila sklenjena med Turčijo in Bolgarijo.

Žalostne posledice potresa v Perziji

Angora, 26. maja. Pri zadnjem potresu v Karahissariu in Fušeziru, je bilo ubitih 64. ranjenih na 72 oseb. 1357 hiš je bilo popolnoma, 302 hiši pa deloma razrušenih.

Papež ni več vatikanski jetnik
Po desetletja dolgem prostovoljnem jetništvu bo papež 30. t. m. o priliki procesije Rejnega telesa prvič zapustil Vatikan. — Slika prikazuje »cvetlično preprogo«, po kateri bo stopil papež v svobodo.

Svečana otvoritev kopaljšča Ilirije

Ogromno zanimanje Ljubljancanov za najmoderneje in največje umetno kopaljšče v državi

Ljubljana, 26. maja.

Ljubljana je danes obogatela za važno in izredno koristno institucijo. Ob Celovški cesti na prostoru med velesejnim in železnico je bilo dopoldne slovesno otvoreno novo kopaljšče sportnega kluba »Ilirije«, ki je največje in gotovo tudi najmoderneje v celi državi. Bilo je treba ogromnega truda in velikih žrtve, preden je »Ilirija« dosegla svoj cilj, a njeno delo bo sedaj lahko Ljubljani ne samo v korist, temveč tudi v ponos.

Kako veliko zanimanje vlada med prebivalstvom za novo kopaljšče, je pokazala že udeležba pri današnji otvoritvi, h kateri se je zbralo okrog 1500 ljudi. Kopaljšče je bilo okusno okrašen, z 10 m visokega skakalnega stolpa se je vila belo-zelena ljubljanska in ilirijanska zastava, v ogromnem bazenu pa lahko valovila čista modra voda.

Svečani otvoritvi so prisostvovali predstavniki državnih in avtonomnih oblasti, zastopniki sportnih klubov in mnogih drugih organizacij. Navzoči so bili mestni župan dr. Dinko Puc, ki je kumoval pri krstu novega kopaljšča, komandant dravske divizije general Tripkovič, častna dama ga. Franja Tavčarjeva, zastopnik velikega župana dr. Andrejka, zastopnik oblasnega komisarja dr. Kovačič, skoro ves ljubljanski konzularni zbor itd.

Svečanost je otvorila dravska divizijska godba, ki je sugestivno, kakor to ona zna, odigrala več živahnih komadov, nakar je predsednik Ilirije dr. Milan Dular s slavnostnega odra ob bazenu pozdravil kuma, druge predstavnike oblasti in korporacij ter vse ostale goste. Zahvalil se jim je za veliko zanimanje, ki ga kažejo za slovenski sport in za našo telesno kulturo. Na kratko je orisal velik razmah, ki ga lahko beleži Ljubljana po osvojenju na vseh poljih, zlasti tudi na poprej zanemarjenem telesno-kulturnem in higijenskem. Ljubljana ni mesto bogatih rentnikov, temveč bivališče pridnih in močno zaposlenih telesnih in duševnih delavcev. Zato se je že dolgo časa opazala nujna potreba po modernem in higijenskem letnem kopaljšču sredi mesta, v katerem bi se lahko osvežili tudi

oni, ki jim zaposlenost ne dopušča kopanja izved mesta. Tej potrebi je hotelo odpomoči Ilirija, ko se je lotila svoje velike naloge. Našla je skupino požrtvovalnih mecenov, ki so zbrali za današnje čase impozantno vsoto in žrtvovali leto dni nesebičnega dela ustvariti lepe zamisli kopaljšča. Njihov idealizem je danes poplačan, kajti modern in higijensko kopaljšče, najlepše in največje v državi, je dograjeno.

Predsednik dr. Dular je zaključil svoj govor s trikratnim »Živio« kralju Aleksandru. Vsi navzoči so se njegovemu pozivu krepko odzvali, nakar je predsednik prečital pozdravne brzojavke kralju, pokroviteljici pavalnega sporta kraljici Mariji in ministru za narodno zdravje dr. Drinkoviču.

Ko je godba odsvrila državno himno, je povzel besedo kum, mestni župan dr. Puc, ki je v svojem nagovoru podčrtal veliki pomen novega kopaljšča za Ljubljano in njeno prebivalstvo. Zlat. resnice, da zrak in voda krepita ljudsko zdravje, smo se začeli prav zavedati šele po vojni, dočim poprej Ljubljana še ni imela toliko smisla za vsestransko skrb za higijeno in telesno kulturo. Mestna občina je z veseljem pozdravila idejo Ilirije, da zgradi veliko kopaljšče v mestu samem, in ji je po možnosti pri tem pomagala. Naiveč zasluge za lepo uspelo delo pa gre vsekakor agilnemu predsedniku Ilirije dr. Dularju, neumornemu in požrtvovalnemu inž. Bloudku ter njegovim sodelavcem. Župan je zaključil svoj nagovor z željo, naj bi novo kopaljšče čim bolj uspevalo na korist Ljubljani in sportnemu klubu Iliriji.

Nato so župan kot kum in za njim drugi pokrovitelji kopaljšča izvršili svečan krst s tem, da je vsak izlil v vodo v bazenu čašico vina. Istočasno so »okupirali« bazen plavalci-sportniki, katerih se je 48 hkrati poglavo v vodo S kratkim nagovorom na članstvo Ilirije je bivši klubov predsednik dr. Berce zaključil otvorene svečanosti, nakar je sledila napeta in zanimiva pavalna tekma, o kateri poročamo v sportnem delu lista.

Hmeljarsko zborovanje v žalcu

Celje, 26. maja.

Danes dopoldne se je vršil v Roblekovih dvorani v žalcu redni glavni občni zbor Hmeljarskega društva za Slovenijo s sedežem v žalcu, ki ga je otvoril predsednik g. Franc Roblek. V tajniškem poročilu o delovanju društva v preteklem poslovnem letu, ki ga je »Jutro« pred tedni skoro v celoti pričelo, vidimo, da je imelo društvo v minulem poslovnem letu 1106 rednih članov. Za razvoj hmeljske rastline pretekla letina ni bila preveč ugodna in so nagajali predvsem dež, mraz, slana, vročina in suša. Kakovost lanskega pridelka je bila nekoliko slabša kakor druga leta. Množina vsega pridelka v Sloveniji se ceni na 25 do 28.000 centov, tako da odpade na hektar povprečno 8 centov.

V zadevi ukinitja tranzitnega skladišča za hmelj v žalcu (ČSR) se je društveno vodstvo brezovjanec potem obrnilo na ministrstvo trgovine in in industrije in na poslaništvo SHS v Pragi. Vsa zadeva še do sedaj ni končno veljavno zaključena.

Društveno vodstvo je lani objavilo po časopisih naslednje razprave: »Našim hmeljarjem v preudarek in posmeh«, »Rak na hmeljski koreniki«, »Hmeljarjem in poverjenikom«, »Hmeljska stenica«, »Ozimna sovka kot hmeljski škodljivec«, »Solčni palež in bakreni palež«, »Navodilo za uničevanje hmeljskih živalskih škodljivcev«, »Konkurenčni boj med bavarskimi in češkimi hmeljarji«.

Društveno vodstvo je preskrbelo 46 članom zavarovanje 913 centov hmelja proti požaru za vrednosti 3.654.000 Din in 21 članom 16 vagonov velenjskega premoza v svrhu sušenja hmelja.

Letos stopa društvo v svoje 50. poslovno leto.

Zborovanje sta posetila zastopnik mariborskega velikega župana, okrajni glavar dr. Hubad in zastopnik mariborskega oblasnega odbora Oblak.

Že dalje časa se je opazalo, da se skuša ustanoviti v društvu neka opozicijska skupina, ki je na današnjem občnem zboru tudi oficijelno nastopila. Kot njen predstavnik se je oglašil v debati k besedi g. Turnšek, ki je v ostrih očitkih napadel dosedanje društveno vodstvo in predlagal, naj občni zbor poročila o delovanju v preteklem poslovnem letu ne odobri. Kljub temu pa je bilo poročilo z veliko večino glasov odobreno. V obrambo korektnega in požrtvovalnega dela starega odbora, v katerem se nahajajo možje, ki so v bojih za prospeh in napredek našega hmeljarstva osvelili in katerim nihče ne more odrekati njihovih velikih zaslug, sta nastopila govornika gg. Bošnjak in Plavšak.

Predsednik g. Roblek je nato v jedrnatih besedah pozval vse navzoče, naj nikar z brezplodnim in nesmiselnim cepljanjem hmeljarskih vrst ne ovirajo napredka hmeljarstva in njegove stanovske moči. Pozval je vse, ki so delavoljni in delazmožni, naj po vseh svojih močeh sodelujejo in z enotnim nastopom koristijo skupni zadevi.

Poleg številnih zasebnih udeležencev je bilo navzočih na občnem zboru 81 delegatov z glasovalno in posvetovalno pravico, ki so zastopali 16 podružnic od 23, katerih pravila je potrdil veliki župan. Hmeljarsko društvo v žalcu ima svojo lastno stalno pisarno, kjer neumorno vsak dan od jutra do noči požrtvovalno deluje tajnik g. Petriček, kateremu je predsednik vpricho vsega občnega zbora izrekel najtoplejše javno zahvalo in priznanje.

Blagajniško poročilo je izkazalo 58.400 Din in približno toliko izdatkov. Na novi račun je bilo prenešenih 1594 Din, na knjižici

pa sta naložena fond za uničevanje hmeljskih stenic v znesku 15.000 Din in fond za mikroskop v višini 4000 Din. Na predlog računskih preglednikov gg. dr. Sribarja in Vodnika, ki sta našla računsko knjigo v popolnem redu, je bil staremu odboru podeljen absolutorij. V svrhu pogajanj med obema skupinama zaradi skupne kandidatne liste pri volitvah v novi odbor je sledil 20-minuten odmor. Ker pa do kompromisa ni prišlo, je predsednik odredil glasovanje po listkih in so bili v novi odbor izvoljeni naslednji gospodje z nastopnim glasovnim razmerjem:

Roblek 64, Bošnjak 62, Kladnik 63, Plavšak 85, Hočevar 63, Mešič 60, baron Wersberg 85, Medic 85, Stopar 85, Marinc 84, inž. Dolinar 60, Kuček 57, Lorber 72, Antloga 63, Petriček 83, Ježovnik 61, Cank 62 in Veternik 62

Pri volitvah petčlanskega razodišča in dveh namestnikov za dobo 2 let se je med obema skupinama dosegel kompromis in so bili per acclamationem izvoljeni: v razodišču dr. Sribar, Mihelič, Steblovnik, Jurhar in Ocvirk, kot namestnika pa dr. Mikuš in župnik Gorišek. Za pregledovalca računov za dobo enega leta sta bila izvoljena na isti način Blatnik in Naraks.

Določila se je še članarina za l. 1930, ki znaša za nehmeljare 50 Din, za hmeljarje pa po velikosti in množini nasadov od 10 Din dalje. Sledile so še razne določbe, tako glede roka za plačanje članarine, glede dneva letnega občnega zbora, glede časopisov, v katerih naj se razglašajo hmeljarske vesti in objave.

Gad pičil petletnega dečka

Ljubljana, 26. maja.

Nocoj okoli 19. je pripeljala v bolnico z avtomobilom iz okolice št. Vida Marija Detela svojega šletnega sinčka Valentina, ki ga je pičil gad. Otrok se je igral v travi in je opazil kačo, ki se je solnila med kamenjem. Tekel je domov in povedal materi, kaj je videl. Mati in sinko sta nato skupaj šla iskat kačo med travo. Naenkrat pa je sinko zakričal: »Mama, gad me je pičil!« Takoj nato se je pokazal iz trave majhen, 15-20 centimetrov dolgi gad, ki sta ga ubila.

Dečko pa je imel na desnem mazinu malo rano in prestrašena mati je odnesla otroka takoj domov, kjer mu je najprej podvezala roko, nato pa s šivanko nabodila rano in izsesala strup. Otroka so peljali nato k šentviškemu zdravniku, ki je odredil takojšen prevoz v bolnico.

V bolnici so otroka, ki je imel že precej otekle roke, preiskali in ukrenili vse potrebno, da je deček lahko ostal v domači negi.

Spored koncerta Orkestralnega društva v Ljubljani

navaja med drugimi kot posebno privlačno točko »Saint-Saensov »Zivalski karneval«, suite 14 slik iz živalstva, s katerimi sloviti francoski skladatelja na tako duhoviti način karakterizira posamezne živalske in deloma tudi človeške tipe. Skladbo izvalja močan godalni orkester z nekaterimi pihalni in dvema klarineta. Koncert se bo vršil v sredo, 29. t. m., vstopnice v Matični knjižnici. Cene od Din 30 do Din 3.

Pristopite k »Vodnikovim družbi«

Uboj na Vrhovcah

Napadeni fantje v samoobrambi ubili napadalca.

Ljubljana, 26. maja.

Kozarje, Vrhovce in vse vasi nad Vičem okrog Dobrove je pretresel davi krvav dogodek, ki se je odigral v nočnih urah v mali vasi Vrhovci.

Sinoči je odšla skupina fantov iz Brda v vas Smartno blizu Dobrove. Fantje so krenili v gostilno, kjer so se nekaj časa prav dobro bavali. Med drugimi gosti se je v omenjeni gostilni nahajal tudi 40-letni delavec in posestnik male hišice z Vrhovca Anton Babnik. Mož, ki je bil ljudem znan kot velik prepirljivec, se je kmalu sporekel z družbo brdskih fantov. Do prepira je prišlo zaradi nekaj malenkosti, vendar se je Babnik tako razjezil, da je kar škripal z zobmi.

Družba brdskih gostov je krenila pozno ponoči proti domu in so se fantje na križpotju pod Vrhovcami že deloma razšli. Trije fantje: brata Legat, po domače Jakovčeva, ter še neki tretji tovariš so odhajali proti domu čez Vrhovce. Prišli so že čisto blizu vasi, ko se je naenkrat pripodila proti njim temna postava, v kateri so spoznali Antona Babnika. Babnik je skočil proti njim z divjim vpitjem in v hitel v roki »strikle«, ki ga je našel pod nekim hlevom. Fantje so takoj uvideli, da so napadeni, zaradi česar so se razbežali. Babnik pa, ki je kahal v sebi strašno jezo, je pričel fante zasledovati in je enega, to je Ivana Legata, kmalu dohitel. Napadel ga je najprej s »strikelno«, potem pa je naenkrat potegnil še nož in ga pričel suvati. Jakovčevemu se je poodila kri in

zavpil je na pomoč. To je bil signal za ostale fante, ki niso bili še daleč. Prihiteji so nazaj in vnela se je srdita bitka. Babnik je udrihal po fantih s »strikelno« in mahal po njih tudi z nožem. Prvo napadeni Ivan Legat se je zgrudil nekoliko proč ves krvav v travo. Fantje, videč, da je njihov tovariš težje ranjen, so se slednjič sami lotili podivjanega Babnika. Pričela sta govoriti srd in alkohol. Kakor bi trenil, so fantje podrli napadalca na tla, kjer je ta slednjič obležal z večkrat prebito lobanjo. Babnik se je po tleh zavlekel pod bližnji oreh, kjer so ga zjutraj na vse zgodaj našli vaščani mrtvega.

Fantje, ki so se porazgubili ponoči na svoje domove, so se naslednje jutro zopet sešli in se začeli obiskavati po hišah. Medtem je bila o dogodku obveščena orožniška postaja na Brezovici, ki je uvedla obsežno preiskavo. Rezultat te preiskave je bila aretacija devetih fantov iz Brda in okoliških vasi. Aretirana sta bila brata Ivan in Edi, po domače Jakovčeva, neki Blaž Škof ter drugi. Zadržani imenovani se bi imel baš danes popoldne poročiti, pa je moral namesto k poroki v zapor.

Truplo ubitega Babnika, ki je dobil poleg drugih ran tudi tri težke rane na glavi, je bilo popoldne komisijonelo ogledano, nato pa prepeljano v mrtvašnico na Dobrovo.

Vsi aretirani fantje so bili popoldne odpušeni v Ljubljano in izročeni v zapore nekega zbirališča.

Prva Einsteinova žena - Srbkinja

Slavni fizik se je kot izredni univerzitetni profesor poročil s študentko Milevo Maričevno iz Novoga Sada, ki ga je inspirirala v njegovih delih.

Ime Alberta Einsteina, izumitelja relativitetne teorije, je znano danes širrom sveta. Njegovo najnovejše odkritje edinstva elektromagnetizma in gravitacije pomeni najvažnejšo etapo v prodiranju človeške misli v tajne prirode. Kakor Newton je tudi Einstein žid. Zanimivo je vedeti, da je ta veliki mož bil poročen s Srbkinjo, ki ga je, kakor trdijo, v njegovih mlajših letih, ko je bil njegov stvariteljski duh še v razvoju, inspirirala v delu, ki ga je poslavilo. Einsteinova žena se je pisala Mileva Marić, ki je bila tudi sama velika matematikinja.

Mladost Mileve Maričeve.

Mileva Marić se je rodila pred 50. leti v Novem Sadu. Njen oče je bil zelo bogat posestnik, ki je hotel napraviti iz svoje hčere učenjakinjo. Zato jo je po končani osnovni šoli vpisal v gimnazijo. Izmed vseh predmetov se je Maričeva najbolj navdušila za matematiko. Mnogo je čitala. Že v osmem razredu je sanjala, da postane slavna učenjakinja. Starši so bili presrečni; o svojem otroku so čuli samo najlepše besede. Po končani maturi je Maričeva odpotovala na študij v Curih.

Prvo poznanstvo in liubezen z Albertom Einsteinom.

V tistem času sta živeli v Curihu dve mladi študentki: Milana Boti in Helena Kaufar, s katerima se je mlada Novosadčanka hitro spoznala in spoprijateljila. Milana, naša rojakinja, je študirala psihologijo pri slavnem profesorju Meumanu, a Dunajčanka Helena na politehniko (termodinamični oddelek), kjer je predaval mladi, ostrorni Albert Einstein. Maričeva je pokazala za matematiko izreden dar in profesorji so ji dali vidno priznanje. Ko se je seznanil Einstein z mladenko, jo je takoj vzljubil in ji prerokoval veliko bodočnost. Od takrat sta bila oba nerazdružljiva.

Pogostokrat sta prebila po deset in še več ur v reševanju najtežjih matematičnih problemov. Razglabljala sta o največjih znanstvenih vprašanjih in živela pozabljajoč na vse svet. Največ časa sta prebila v kabinetu termodinamičnega instituta, zamišljena v študij.

Tri ljubezni kronane z zakonom

Ne Milana ne Helena v tem času nista bili brez ljubezni. (Brez ljubezni,

Po 14 letih odkrit umor

Aretacija dveh bogatih muslimanov, osumljenih, da sta ubila našega oficirja, a njegovo ženo imela zaprto kot sužnjo, dokler ni umrla.

Za časa umika srbske vojske leta 1915. so bili v mnogih krajih Srbije, posebno v raški oblasti, ropi in umori na dnevnem redu. Po vojni so oblasti mnoge krivce izsledili in postavili pred sodišče, mnogo zločinov pa je še ostalo nerazkinkanih.

Tako je bil te dni prijavljen komandirju orožniške postaje Glavin v vučitrnskem srezu zločin, ki je bil izvršen, kakor trdijo, istega nesrečnega leta, in sicer je bil ubit neki oficir v vasi Grabovici. Zločina sta osumljena Ahmet Bajramović - Juščinović in Šaćira Buramović, bogata muslimana iz Grabovice.

Oficir je dopotoval v vas, kakor navaja obtožnica, s svojo ženo, ki je bila izredno lepa. Iskala sta prenočišče. Onemu, ki bi mu ponudil udobno stanovanje, je oficir obljubil večji znesek denarja. Oficirja in njegove sopoltnice pa ni po tistem večeru nihče več videl, čeprav se je vedelo, da sta prenočila v vasi. Sedaj se govori, da

pravijo pesniki, ni življenja). Milanin izvoljenec je bil dr. Svetoslav Stefanović, znani beograjski zdravnik, a Helenin Milivoje Savić, načelnik ministrstva trgovine in industrije. Ta dva sta prav tako študirala. Vse tri ljubezni so se končale z zakonom. Najprej se je oženil Stefanović, za njim Savić in končno Einstein. Pozneje je Mileva rodila Einsteinu dva sina: Edvarda in Alberta, ki sta donesla še več sreče v zakon. Einstein je bil takrat še izredni profesor. Kmalu so mu ponudili katedro profesorja berlinskega vseučilišča, in to s plačo 40.000 mark. Kakršne do tedaj niso še nobenemu ponudili. Einstein je ponudbo sprejel in zakonca sta odpotovala v Berlin. Zivela sta v najlepši harmoniji do svetovne vojne, ko je došlo do nekega nesporazuma, da sta se ločila. Ločitev je bila prijateljska ter je vzrok ostal do danes neznan.

Einsteinova žena se je po ločitvi nastanila s sinovoma v Pragi ter je obdržala do danes možjevo ime. Ostala je dobra mati in posvetila vse svoje življenje sinovoma, ki ju vzdržuje oče. Albert Einstein ml. je nedavno absolviral z odličnim uspehom tehniško in je sedaj kot inženjer v Dorthmundu. Edvard obiskuje njegov mlajši brat Edvard osmi g. nazivski razred v Curihu. Čeprav se je Einstein v. ovčič poročil, obišče vsako leto svoja sinova in njuno mater.

Einsteinova žena v Beogradu.

Einsteinova žena obišče vsako leto svojo rodbino v Novem Sadu. O Veliki noči je obiskala Milano Stefanovičevno, pri kateri je ostala več dni v gosteh. Posetila je tudi go. Heleno Savičevno. Razgovarjali sta se dolgo in se spominjali najlepših trenutkov v Curihu.

Dr. Svetoslav Stefanović je bil Einsteinov intimni prijatelj. Kot študent je Einstein izmed pesnikov imel najrajši Heineja. Često je citiral pesmi velikega nemškega pesnika in pisal sentence v njegovem duhu. Bil je izreden kozer in v družbi zelo ljubezniv.

Še za časa svojega študija je Einstein govoril o svoji senzacionalni teoriji.

Ako objavim svoja odkritja, bo nastala revolucija v znanstvu, je dejal. Mnogi znanstveniki smatralo, da je naša rojakinja bila glavna inspiratorka Einsteinovih genialnih odkritij.

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo v Murški Soboti

Murška Sobotica, 26. maja. Danes se je tukaj vršil deveti redni občni zbor Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo. Udeležba gremijev je bila skoraj polnoštevilna. Njihovi delegati so prispeili v Murško Sobotico večinoma že včeraj in so bili na kolodvoru prisrčno pozdravljeni od načelnika tukašnje gremija g. Čeha. Včeraj popoldne se je vršila v gradu grofa Szanarvia konferenca delegatov, ki sta jo vodila zvezni predsednik g. Vilko Weixl iz Maribora in podpredsednik g. Josip Kavčič iz Ljubljane. Na konferenci so bili preraštetan predlozi, vloženi od posameznih gremijev za občni zbor in pripravljene resolucije. Zvečer se je vršil v hotelu Dobri prijateljski sestanek delegatov in prekmurških trgovcev. Delegate, ki se jih je zbralo okrog 170, sta topla pozdravila sreski pozlavar dr. Lipo v šek in v soboški zneski g. Benko. Včeraj je potekel v prijetni družbi in živahnem razgovoru.

Občni zbor sam se je vršil danes dopoldne v grajski dvorani. Po otvoritvenem nagovoru predsednika g. Weixla je pozdravil delegate sreski pozlavar dr. Lipo v šek, ki je nato na kratko orisal gospodarske razmere in potrebe Prekmurja. Župan dr. Benko je izrazil zadoščevanje prekmurških gospodarskih krogov, da so se zastopniki trgovstva iz vse Slovenije baš letos ob desetletnici priključitve Prekmurja k Jugoslaviji, zbrali v Murški Soboti. Obrtni referent g. Založnik je sporočil zborovalcem pozdrave mariborskega velikega župana, načelnik trgovskega odseka zbornice za TOI g. Brudermau in zbornični tajnik dr. Ivan Ples za pozdrave zbornice.

Po podanem poslovnem poročilu predsednika g. Weixla je podal g. Podgoršek k tajniško, podpredsednik g. Kavčič pa blagajniško poročilo. Odobrena sta bila računski zaključek za preteklo in proračun za novo poslovno leto. Proračun znaša 186.000 Din. Podpredsednik g. Kavčič je nato referiral o obligatornem članstvu gremijev pri Zvezi ter o uvedbi obveznih gremijev tudi po onih pokrajinskih državah, kjer tega danes še ni.

Nato so bile večinoma sozlasno sprejete na včerajšnji predkonferenci redizirane resolucije devet po številu. Resolucije zahtevalo med drugim znižanje pristojbin pri napeljavi telefona, dokaz usposobljenosti za vse panoge trgovstva, ukinitje davka na poslovni promet, znižanje tarife za poštna pakete, vozne olajšave za trgovske potnike itd.

Z občnega zbora so bile med splošnim navdušenjem odposlane udanostne in pozdravne brzojavke kralju Aleksandru, ministrskemu predsedniku generalu Peri Živkoviču, trgovskemu ministru dr. Mažuraniču in železniškemu ministru dr. Korosču.

Kubanski kozaki na poti v novo domovino

Ko je likvidiral protibolševiška vojska general Wrangla, se je okrog 40.000 Kozakov razkronilo v manjših skupinah po raznih državah. V Jugoslavijo je od l. 1921 okrog 6000 kubanskih Kozakov, ki so zaposleni največ pri popravilih cest v Voivodini in Srbiji. Ker je njihov zaslužek majhen, so prosili našo vlado, naj im da zemljišče, ki bi ga obdelovali. Ker takega zemljišča v naši državi ni na razpolago, jim je izposloval inž. Korovličič, kakor je znano, od republike Peru v Južni Ameriki večji kompleks zemlje brezplačno v uporabo.

V soboto se je podala iz Beograda na pot v Peru prva skupina Kozakov iz naše države ki šteje okrog 100 mož. V Genovi se jim bo pridružil še okrog 200 Kozakov iz Francije. Skupino vodi general Pavličenko.

Kozaki se v Jugoslaviji niso ženili. Čim pa so se razširile govorice, da odpotovalo v Peru, so se začela ozlaščati dekleta, ki bi rada potovala z njimi v daljno dobo. Baše se jih je več že poročilo, saj dobe oženjeni v Peruju po 3. a neozženjeni le po 1 hektar zemlje. Potujejo brezplačno. V Peruju ne bodo plačevali nikakih davkov, nač pa bodo morali odšteti letno po desetino svojega pridelka. Kozaki bodo ostali v Peruju še nadalje ruski državljani. Po izjavi generala Pavličenka bo odšlo v Peru polagoma vseh 600 kubanskih Kozakov iz naše države.

Včeraj so bili Kozaki v Zagrebu in so sinoči odpotovali dalje proti Sušaku.

Francoski letalski rekord

Le Bourget, 26. maja. Francoska letalska majorja Weiss in Girier sta davi pristala po letu 5000 km, za katerega sta potrebovala 26 ur in 41 minut. Povprečna sta vozila 185 km na uro, dočim je znašal dosedanj rekord, ki sta ga branila Italijana Ferrarin in Del Presto, 139 km.

Angora, 26. maja. Francoska letalca Arrachard in Rignot sta danes ob 5.45 pristala tukaj.

Imenovanja in vpokojitve v vojaški službi

Beograd, 26. maja. Z ukazom kralja je na predlog vojnega ministra imenovan za vršilca dolžnosti načelnika artiljerijskega oddelka osješke divizijske oblasti artiljerijski podpolkovnik Nenad Prica, upokojeni pa so s prevedbo v rezervno pešadijski kapetan I. klase Franjo Žižek, inženjerski podpolkovnik Edvard Štelin, administrativni poročnik Peter Nanko, vazduhoplovni kapetan I. klase Vekoslav Naglič, administrativni kapetan II. klase Milan Globoč in administrativni poročnik Stefan Taček.

Poset italijanske zračne flote v Sredozemskem morju

Beograd, 26. maja. Iz Rima poročajo, da so bila danes koncentrirana v Torentu pomorska vojna letala, ki prirede polet po Sredozemskem morju ter posetijo med drugim Atene, Carigrad, Varno, Konstanco in Odešo. Spremljal jih bo na vojaškem letalu med drugimi tudi državni podtajnik za letalstvo Balbo.

Pestra sportna nedelja

Skromen nogometni program in visoka zmaga družine SK Mure v Ljubljani. — Zmaga Gradjskega nad Haškom v Zagrebu. — Motociklistična nedelja v Mariboru. — Kolesarji so zaman lovili »lisico«. — Zimski sportniki na občnem zboru v Ljubljani.

Ljubljana, 26. maja.

Zaradi odpovedi pokalnih tekem za savezni fond je bil današnji nogomet v Ljubljani vsebinsko slabo zasaden. Vrhše so se le nekatere manjše prvenstvene tekme I. b in II. razreda ter juniorske tekme I. razreda. Na sporedu je bila tudi prijateljska tekma med Ilirijo in Slovanom, ki je bila prijateljska v pravem pomenu besede. Na igrišču Ilirije sta absolvirala svojo edino prvenstveno tekmo drugozredna.

Gradnja in Natakar.

Igra je končala z neodločenim rezultatom 1:1 (0:1) Kakor je iz rezultata razvidno, je v prvi polovici prevladoval SK Natakar, dočim je Graika po odmoru potisnila svojega protivnika v obrambo. V splošnem je bila tekma igrana precej ležerno. Sodil je g. Ahčan — tekmi primerno. — Ker je Graika jeseni zmagala, ji je neodločen rezultat zadostoval, da se je kvalificirala kot kandidatka za I. b razred. Igrati mora še kvalifikacijsko tekmo s provincijalnim prvakom, ki bo najbrže SK Javornik ali pa SK Elan. Zmagovalec te tekme bo napredoval v I. b razred.

V predtekmi so juniorji Ilirije porazili juniorje Hermesa sigurno s 7:0 in so s to tekmo dosegli prvenstvo I. razreda v skupini juniorjev. Druga juniorska tekma med Primorjem in Jadranom se ni vršila, ker zadnji ni nastopil in izžubi torej izgro par forfait 0:3.

Svoboda : Krakovo 3:0 (2:0)

Svoboda si je zopet pridobila dve točki in bo, kakor vse kaže, prvak I. b razreda. Igrati ima le še s svojim najtevejšim konkurentom SK Reko.

Tekma se je vršila na igrišču Primorja pred maloštevilno publiko. Svoboda je prevladovala tekom vse igre in bi dosegla mnogo boljše rezultate, da ni njen napad zašel v hiperkombinacije. Mnogo sigurnih situacij je ostalo nezbranih. Krakovo se je večinoma omejeval na obrambo in je iskjal uspehov le v sporadičnih prodorih. Ti maloštevilni napadi pa niso rodili pozitivnega uspeha, deloma radi dobre nasprotnikove obrambe, deloma pa radi tega, ker niso bile napadalne akcije izvedene skupno in le bil napad vezan le na posrednice.

Najboljši del Svobode je bila krilska vrsta; tudi napad je pokazal nekaj lepo zasnovanih akcij. Krakovo je imel svojo najboljšo oporo v vratarju in levem branilcu. V napadu je bil Jesenko edini, ki je izvedel nekaj nevarnih akcij.

Prvi polčas je bil odigran v znamenju absolutne premoči Svobode, ki doseže v 9. in 34. min. dva gola. Po odmoru postane Krakovo malo bolj agresiven, vendar brez pozitivnega uspeha, dočim zabije Svoboda še en gol in postavi končni rezultat.

Sodnik g. Cimperman je vršil svojo funkcijo objektivno, vendar je precej spregledal.

V predtekmi rezerv Svobode in Krakova je prva sigurno odpravila nasprotnika z 10:0.

Ilirija : Slovan 4:2 (3:0)

Ilirija in Slovan sta izrabila prosti termin in sta igrala prijateljsko tekmo. Na obeh straneh se je videlo, da ne gre za točke. Igrači so pazili, da se ne bi preveč »pretegnili« in tudi na tempo niso polegali nikake važnosti. Ilirija, ki je nastopila vsčinoma z mladimi močmi, je tehnično in taktično znatno nadkriljevala Slovanove. Najboljši del moštva je bil napad, ki je izvedel nekaj prvih lepih napadov. Posebno je ugajal Nace, ki je briljiral z idealnimi predložki in prenašanjem igre. Ugajalo je tudi zelo prodorno levo krilo. Pri Slovanu sta bila prav dobro človeki v napadu in neumnim Volkar kot srednji krilec. Vratar Slovana je držal več nevarnih strelcov. Dobro je sodil g. Deržaj.

Ostale nogometne tekme

- Gradjski zmag nad Haškom.
Zagreb: Gradjski : Hašk 4:1 (1:1). Obe moštvi sta predvedli prav dobro igro. Tekma je proti pričakovanju končala z visoko zmago Gradjskega. Kljub temu ostane Hašk prvak ZNP. Tekmo je zelo dobro sodil g. Egri. — Concordia : Željeznčari 1:1 (1:0); Croatia : Derby 5:0 (1:0); Viktorija : Sparta 7:1 (3:0).
Beograd: BSK : Soko 5:2 (1:0).
Dunaj: WAC : Slovan 3:3 (1:1); Sportklub : Wacker 1:0 (0:0); Vienna : Admira 3:1 (1:1); FAC : Hertha 4:2 (1:0); BAC : Rapid 2:1 (0:1).
Praga: Slavija : Kladno 5:1 (1:1); Bohemians : Liben 3:2 (1:2); Sparta : Cecchie Karlin 0:0; DFC : Viktorija-Zizkov 2:2 (0:1).
Bratislava: FC Bratislava : Newcastle United 8:1 (2:1).
Budimpešta: Hungaria : Somogy 5:2 (1:2); III. okraj : Nemzeti 3:1 (1:1); Ujpest : Vasas 4:1 (1:1); Ferencvaros : Szabaria 1:0 (1:0).
Debrecin: Booskay : »33« 4:1 (2:0).
Sagedin: Bastya : Kispes 3:0 (2:0);
Lausanne: Sheffield Wednesday : Sport 4:0.

Plavalne tekme pri otvoritvi kopaljšča Ilirije

Sportni program otvoritve kopaljšča SK Ilirija je predstavil pester intermezjo v okvirju svečanosti. Višje postavbe in krepka, zagorela telesa plavalcev so pripomogla, da je pomembna glavnot dobila tudi izrazito sporten značaj. Številno občinstvo je z velikim zanimanjem sledilo izvajanju sportnih točk.

Serijo skokov je otvoril krasen skupinski skok s stolpa, izvajajo po zd. Pretnarjevi ter g. Grlicu, Kordelju in Otrubi. Sledila je cela vrsta precizno izvajanih skokov z višine 3, 5 in 10 m, ki sta jih predvedla naša internacionalca Grlic in Kordelj. Vestno jima je pomagala Otruba.

Nato se je vršila kombinirana mešana stajeta 8x30 m, pri kateri so sodelovali plavalci in plavčice vseh stilov in kategorij. V prvi progi (juniorji) prosto — je ugodno presenetil mali »Vicek« Turnšek, ki je v odličnem crawlu sigurno prevzel vodstvo ter ga obdržal do konca, dasi ga je pričel resno ogrožati Peče. Po prvi predaji je v kategoriji seniorjev hrbitno prevzel vodstvo stari rutiner Medved, kot drugi je predal Kramaršič. Na tretji progi (juniorke prsno) je Severjeva priborila vodstvo svojih stajeti, ki ga je obdržala do konca. V hrbitnem plavanju juniorjev se je odlikoval Žirovnik, ki se je plavčju vodbe stajeta Bradaču nevarno približal. Sledi prsno plavanje (seniorji), kjer Igor Sever naskok vođeč stajeta precej poveča. V prostem stilu seniorj je rekorderka Wohlfartova odlično odplavala v ostrem crawlu svojo prsno in svoji stajeti zasigurala zmago. Pri prvem plavanju juniorjev se je zopet od-

likoval plavač prve stajete Jesih. Na zadnji progi so se srečali trije skoraj enakovredni tekmeči Jenko, Hartman in Marko Bleiweiss, ki so v označenem redu v krasnem crawlu prišli na cilj, prvi z naskokom približno 25 m. Sledila sta Lapajne in Stepišnik. Sigurno je zmagala prva stajeta Ilirije v postavi: Otruba, Kramaršič, Severjeva, Bradač, Igor Sever, Wohlfartova, Jesih, Boris Jenko.

Hazena

Mura : Ilirija 12:2 (6:1)

Z zanimanjem pričakovana prvenstvena tekma Mura : Ilirija je končala s precej visokim porazom mlade družine Ilirije. Vendar pa ta poraz faktično ne pomeni neuspeha za Ilirijo, vsaj ne v toliki meri, kakor bi se lahko sklepalo po rezultatu.

Ilirija je pokazala v tej igri, zlasti v napadu, brezdvomno boljše in smiselnejšo igro od Mure. Kombinatorno je daleko prekašala napad Mure. Tudi v tehničnem pogledu je bila napadalna vrsta brez pogršk. Edina njena napaka je predložila kombiniranje pred golom. Visok poraz, ki pa nikakor ne odgovarja poteku igre, gre predvsem na rovaš skrajno indisponirane vratarice, ki je razen treh strelcov spustila vse, kar je prišlo žog na gol. Razen nje nosi krivdo za poraz v enaki meri branilka, ki je v taktičnem oziru zagrešila nebroj pogršk, iz katerih so potem rezultirali prejeti goli. Krilska vrsta je opravila svoje delo več ali manj zadovoljivo. Posebno pozornost je vzbudila mala Reni, najmlajša igralka v družini, ki je nastopila v tej tekmi drugič javno. Ima izvrsten start ter je jako hitra; v taktičnem oziru pa ima še gotove hibe, ki ji jih pa ni šteti v zlo, če se upošteva da je to šele njen drugi nastop. Njeni partnerici se pozna, da ni nastopila že leto dni. Družina je kljub porazu napravila dober vtis ter dokazala, da bo Ilirija igrala v hizeni slej kot prej važno vlogo ne le v Sloveniji, ampak v državi sploh.

Mura je nastopila v svoji običajni postavi. Postavljenemu rezultatu se ima zahvaliti predvsem in v glavni meri vratarici Cimpermanovi, ki je to pot ponovno pokazala, da je naša najboljša vratarica. Branila je v krasnem stilu in sigurno nešteto strelcov ilirijanskega napada. Dobro, dasi nekoliko preostro, ji je sekundirala branilka. Krilska vrsta ni nadkriljevala ilirjanske. Napad je nevaren pred golom, sicer pa goji jako primitivno igro, brez posebnih tehničnih fines. Kombinatorno kakor tudi tehnično je napad zaostajal za domačini.

Pri tej tekmi je dosegla Ilirija menda rekordno število kotov 23:4, iz česar je razvidno, kako pogosto je bil njen napad pred golom Mure, ki pa je bil zavarovan z neprodornim zidom — Cimpermanovo. Publike je bilo za naše razmere dokaj lepo število.

Motociklistika

Mednarodne motociklistične dirke na Teznu

Maribor, 26. maja.

Danes so se vršile na dirkališču v Teznu velike mednarodne motociklistične dirke, ki so bile prav dobro obiskane. Število tekmovalcev kakor tudi občinstva je bilo za mariborske razmere izredno lepo. Doseženi so bili naslednji rezultati:

- Dirka na 10 km za juniorje do 1000 k. cm: 1. Messer Gottfried (Titan — 350 cm³) Gradec 8 : 05 1/5; 2. Pinter Vinko (BSA — 350) Maribor 8 : 11 1/5; 3. Jančar Maks (BSA — 350) Maribor 8 : 21 4/5;
Dirka na 8 km do 250 kub. cm: 1. Novak Ervin (Puch — 220) Wildon 6 : 34; 2. Čerič Hinko (Puch — 175) Maribor 6 : 36 2/5; 3. Zorič Ivan (Zenith — 250) Zagreb 6 : 36 4/5;
Dirka na 10 km do 350 kub. cm: 1. Uroič Anton (Bianchi — 350) Zagreb 7 : 17 3/5; 2. Schildhabel N. (Zenith — 350) Zagreb 7 : 30 2/5; 3. Lammor Ivan (New Imperial) Graz 7 : 41;
Dirka na 15 km do 500 kub. cm: 1. Sorger Franc (AJS — 500) Gradec 10 : 37; 2. Uroič Anton (Bianchi — 350) Zagreb 11 : 11 2/5; 3. Novak Stjepan (Ariel — 500) Zagreb 11 : 20 3/5.

Prvak je vozil s povprečno brzino 85 km na uro, štrban je imel smolo in je moral izstopiti.

- Dirka tour-strojov do 1000 kub. cm: 1. Messer Gottfried (Titan 350) Gradec 7 : 50; 2. Čerič Alojz (BSA 500) Maribor 7 : 57; 3. Trunner Rudolfs (Chater Lea 350) Feldbach 8 : 09 2/5.
Nacionalna dirka na 15 km do 1000 k. cm: 1. Štrban Anton (BSA — 500) Zagreb 10 : 47 1/5; 2. Uroič Anton (Bianchi — 350) Zagreb 10 : 52; 3. Schildhabel (Zenith — 350) Zagreb 11 : 07 2/5.

- Dirka prikolice na 12 km do 1000 kub. cm: 1. Kranjc Tomaž (Indian 750) Maribor 10 : 32 2/5; 2. Schell Josip (Zenith 500) Maribor 11 : 14 2/5.
Izven konkurence je dosegel prvo mesto Čerič Alojz v času 9 : 49 3/5.

- Dirka na 20 km do 1000 kub. cm: 1. Sorger Franc (AJS 350) Gradec 13 : 57 2/5; 2. Štrban Anton (BSA 500) Zagreb 14 : 02 2/5; 3. Uroič Anton (Ariel 500) Zagreb 14 : 29 3/5.
Štrban je zaostal za 20 m, kolikor je izgubil na startu.

Med dirko se je pripetila beograjskemu vozaču Bori Mičiču nezgoda. Ker je vozil za krog za prvimi vozači, ni na cilj nastel že na skupino ljudi, ki so dvignili zmagovalca Sorgerja na ramena. Mičič je padel s kolesa in podrl inž. Klusemanna iz Strassganga pri Gradcu. Poškodovanca so odpeljali v bolnico, vendar se izve, da njune

poškodbe niso hude. Med Ljubljancani je vozil prav dobro g. Rist, vendar je imel smolo z motorjem.

Kolesarstvo

Kolesarski lov na lisico

Zmago je odnesla lisica.

Motokolesarski klub Ilirija je priredil včeraj v severnem delu ljubljanske okolice zanimiv kolesarski lov na lisico, ki so se ga udeležili številni kolesarji.

Lisico, motor s prikolico, je vozil član motokolesarske Ilirije g. Franc Bachmann. Skril se je v gozdiču pri Klečah tako spretno, da je bil ves trud zasledovalcev zaman. Vozači, ki jih je ujela na poti tudi huda ploha, so vztrajali na lovu za lisico do 5. popoldne, toda niso imeli sreče.

Prvo darilo, okusen pokal, ki so ga poklonile članice motokolesarske Ilirije, je dobil vozač lisice g. Bachmann. Prireditev je bila dobro organizirana in je potekla brez vsake nezgode.

VII. občni zbor JZSS

Zanimiva poročila o delu preteklega leta. — Finančne težave. — Izvolitev stare uprave. — Bogat program za sezono 1929-30.

Ljubljana, 26. maja.

V beli dvorani »Union« se je vršil danes popoldne VII. redni letni občni zbor juogel. zimskosportnega saveza, ki je potekel — kakor vsako leto — ob velikem zanimanju delegatov in vsesoki stvarno. Razen delegatov 21 klubov izmed 44 včlanjenih so se udeležili skupštine tudi zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Med klubi so bili zastopniki klubi iz vseh krajev Gorenjske in Maribora ter zagrebški podsavez po podpredsedniku dr. Hadžiju.

Po pozdravnem nagovoru predsednika dr. Pirca in verifikaciji poverilnic so podali savezni funkcionarji svoja poročila. Kot prvi je poročal gen. tajnik g. Gorec

o delu v savezu v splošnem ter označil preteklo poslovno leto za najmočnejšo razvojno dobo v zimskem sportu. Izmed 25 klubov, ki so bili lani člani JZSS, je izstopil eden, pristopilo pa je 20 novih. Savez je priredil vsega 70 tekem, in sicer 53 smučskih, 6 sankskih in 11 drsalnih. Razpravljal je nato obširno o razvoju naših smučarjev in njihovih častnih uspehih v inozemstvu. Savez vzdržuje najboljše odnose z mednarodno federacijo zimskih sportov in se bo l. 1930. udeležil kongresa v Oslu. Nato je govoril o razmahu smučarstva v armadi, za kar gre tudi mnogo zasluge savezu. Omenil je posebej, da je skušal savez stopiti v stik s Sokolstvom radi ureditve načina gojitve smučarstva, toda ni uspel; pri tem je poudaril, da je zastopnik češkoslovaške oboe soljske na lanski skupščini priznal »Savez lyžar« za edino pristojno instanco v smučski tehnični vprašanji. Ogromno delo je izvršil savez tudi z dograditvijo novih zimsko-sportnih naprav, predvsem skakalnic, katerih vrhovni nadzor je poveril svojemu večletnemu trenerju Norvežanu inž. Hansenu.

Poročilo smučskega odseka je podal natelnik g. Gnidovec,

čigar poročilo je podrobneje izpopolnjevalo poročilo gen. tajnika v smučski-tehničnih vprašanji. Navajal je podrobno uspehe naših smučarjev, med njimi najboljšega Joška Janše, ki je dosegel v Rumuniji in Franciji krasne uspehe in spada brez dvoma v vodilno skupino srednjeevropskih smučarjev. Naševal je dalje podrobno statistične podatke o pretekli sezoni, iz katerih bi bilo povzeti, da je na vseh prireditvah nastopilo 1078 tekmovalcev. Skokov je bilo s 85 tekmovalci izvedenih 255; najdaljši v konkurenci je znašal 33, izven konkurence pa 34 m (Bogo Šramel).

Za njim je podal zastopnik zagrebškega podsaveza dr. Hadji poročilo o delovanju tega edinega podsaveza, ki je bilo zelo živahno. Zaradi ugodne zime se je smučarstvo tudi v območju zagrebškega podsaveza zelo razmahnilo. Poročevalec je omenjal, da pripravljiva podsavez izgraditve prve skakalnice, ki bo gotovo še bolj dvignila zanimanje za to lepo smučarsko disciplino. Za popularizacijo drsalnega sporta je podsavez priredil več drsalnih produkcij, kjer je razen naše prvakinje ge. Kadrne nastopila tudi avstrijska prvakinja Fritzi Burger.

Blagajniško poročilo g. Komarja je izkazalo 34.485.11 Din primankljaja.

ki je skoraj do dveh tretjin krit s premoženjem saveza. Če si med stroški pogledamo samo postavko Din 31.000 za opremo in potnino naših tekmovalcev v inozemstvu, je jasno, da bilanca z denarnimi viri, na katere so navezana naša sportna središča ne more biti aktivna.

Po kratki debati o teh poročilih, v katero je posegel inž. Janša, je sledilo še poročilo drsalnega odseka, ki ga je podal načelnik g. Beletto.

Tudi drsalna sezona je belčila letos lep razmah. Posebno razveseliljo je, da se je mladina z navdušenjem lotila tega sporta in je pričakovati, da bomo iz tega kadra dobili nekaj dobrega drsalnega materialja.

Na predlog člana nadzorstvenega odbora g. Predaliča je bila odstopajočemu odboru soglasno izrečena razrešnica. Pri volitvah v upravni odbor je bila po kratki debati, v katero so posegli zastopniki Gorenjske, soglasno izvoljena naslednja lista: predsednik dr. Ivo Pirce, podpredsedniki dr. Ciril Pavlin (Ljubljana), dr. Milan Hristič (Beograd) in dr. Stevo Hadži (Zagreb), gen. tajnik Jose Gorec, II. tajnik Vladimir Tinta, blagajnik Ivo Komar in odborniki dr. Hubert Souvan, Dorča Rovani, Fran Perhavec, Rudolf Čvetko, inž. M. Pirkmajer, Karol Šircelj (Ljubljana), dr. Janko Orožen (Maribor), dr. Ciril Žižek in kpt. Kolb (Beograd), dr. Mirko Pandaković in Dušan Jakšič (Zagreb), kpt. V. Grabovac (Sarajevo) in Alojzij Božič (Jesenice). V smučski odsek so bili izvoljeni: gg. Ante Gnidovec, inž. Hansen, Fr. Kopriva, Ivan Marsel, Evgen Sila, Zdenko Švigelj, Lj. Golobovič (Maribor) in inž. Janko Janša (Bled). Člani nastavnškega zbora so gg.:

Janez Kveder, Stane Pelan, Hinko Šircelj, Ivan Tavčar in Ivan Rus. V drsalni odsek so bili izvoljeni: inž. Stanko Bloudek, Evgen Beletto, Viktor Vodišek, v sankski pa: Iv. Cerne, inž. Leo Mencinger in S. Skale. Vojaško delegacijo tvorijo genšt. polk. Lav. Rupnik, genšt. polk. Peter Nedeljkovič, genšt. polk. Kosta Adamovič, podpolk. Miloš Ožegovič in kpt. I. razreda. K. Tauber, revizijski odbor pa gg. Stane Stojan in Stane Predalič.

Seže saveza ostane tudi letos v Ljubljani. — Članarina se zviša poleg dosedanje za 1 Din letno za vsakega verificiranega člana. — Soglasno je sprejet predlog, da savez izvede nezgodno zavarovanje vseh verificiranih članov. — Predlog treh mariborskih klubov za ustanovitev podsaveza se iz načelnih razlogov odgodi na poznejši čas. — »Putnik« se naprosi, da postane dobrodošen član saveza.

Posebno zanimanje in precej živahno debato je vzbudil načrt prireditve državnega smučarskega prvenstva z mednarodno udeležbo

v l. 1930, ki ga je razvil načelnik smučškega odseka g. Gnidovec. Prireditev je zamišljena na tri ali štiri dni v Bohinju in na Bledu ter bi obsegala vztrajnostni tek na 80 kilometrov, patroljne smučarske tekme na

še vojske na 30 km s streljanjem, smučski tek na 18 km, kombinirano tekmovalje in skoke. Na prireditve naj bi bili vabljeni Čehi, Poljaki, Rumuni, Francozi, Avstrijci, Nemci, Norvežani in Švicarji (po 5 tekmovalcev in dva delegata). Stroški za prireditev bi znašali okroglo 110.000 Din. Za organizacijo prireditve naj bi se izvolil izven saveznega odbora poseben prireditveni odbor, obstoječ iz finančnega (5 oseb), tehničnega (25), sprejemnega (15) in tiskovno-propagandnega odseka (5 oseb). Priprave naj bi se pričele takoj, z vabilu pa bi bilo počakati, dokler ne bo urejena materialna stran narfa.

Med slučajnostmi je glavna skupščina soglasno ugodila prošnji drsalca SK Ilirije Pola Schwaba za rekvifikacijo. Končno je bilo stavljenju upravnemu odboru več nasvetov glede posredovanja pri sestavljanju vzvoinh redov.

Pred zaključkom so bile odpisane udarnostno ozir. pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministrom za vojno in mornarico, trgovino in industrijo ter promet kakor tudi »Putniku« in dr. C. Žižku. Ob 13. je predsednik dr. Pirce zaključil lepo uspeši občni zbor, ki je znova dokazal, da gre JZSS z mogočnimi koraki — v bogato bodočnost.

Dež prekrizal račune nedeljskim izletnikom

Po solnčnem dopoldnevu hud naliv. — Toča po Gorenjskem. — Prvi kopalci. — Veselo razpoloženje v novootvorjenem kopaljšču SK Ilirije. — Na policiji so imeli mir.

Ljubljana, 26. maja.

Ljubljancane je prebudilo davi krasno jutranje solnce. Nebo, čisto kakor ribe oko, se je vzpenjalo nad mestom. Čisto naravno, da so se Ljubljancani dvignili iz posteli že na vse zgodaj in prihiteli na ulice. Mnogice so zavolavile proti kolodvoru, naskočile vlake in se popeliale proti zeleni Gorenjski in v druge smeri. Na glavnem kakor tudi na zorenjskem kolodvoru je vladala davi velika zneča, katji vsi, ki se navdušujejo za nedeljske izlete, so prihiteli, da se potegnijo vsaj par kilometrov iz mesta.

Kmalu po 8. so naskočili izletniki tudi avtobuse pred Fizicovcem in na Marijinem trgu. Gruče izletnikov, ki so hoteli obiskati vsaj bližnjo ljubljansko okolico, so čakale na Mazistrove. Pečnikarjeve, mestne in druge avtobuse vse dopoldne.

Zivljenje na ulicah se je umirilo šele po 12., ko je ljudi prisilil domov želodec. Po kosilu so se namenili zopet množi na deželo, a takrat so se že teli zbirati na luzu težki oblaki. Komaj se je pomaknil kazalec na električnih urah v mestu do 13.30. pa so

se zmrlni oblaki tudi nad mesto in vsula se je ploha. Deževali je dobre pol ure. Tja proti Gorenjski je treskalo in zrmelo kakor za stavo, dež se je vlivaj v gostih curkih, vmes pa je padala toča. Nenadna sprememba vremena je nemalo preplašila izletnike, ki so bili že na potu, in, seveda, tudi one, ki so se šele pripravljali, da pohite proti St. Vidu in dalje na Posavje ter drugam. K sreči pa je naliv kmalu ponehal. Od zanada se je ielo zopet svetlikati in posijalo je solnce.

Imeli smo tudi že prve kopalce, ki tim je dopoldansko nebo obliubljalo prelep užitek tudi za popoldne. Bilo jih je mnogo, ki so potekali na Savo. Soro. Ljubljancane v potoke in obližje mesta. V novootvorjenem kopaljšču SK Ilirije, kjer je pri dopoldnanskih svečanosti vladalo najlepše razpoloženje, so skakali navdušeni kopalci oboleza spola v kristalno čisto vodo v bazenu.

Na policiji so imeli danes ves dan lep mir. Nedelja je za čuvarje reda in miru minila brez posebnih dogodkov. Istotako so imeli malo opravka na rešilni postaji.

Mariborsko pismo „Ponedeljku“

Mesto v znamenju motorne dirke. — Dve težji nesreči pri dirkah. — Številni izletniki v okolici. — 18 letna mladenka izgnila. — Veliko število prestopkov cestnih predpisov.

Maribor, 26. maja.

Zadnja majniška nedelja, vroča in soparna kakor poleti, poleg tega polna hručča in trušča. Po ulicah ves dan oglušujoče brnenje motornih koles, ropot atomobilov in drugih vozil kakor v kakem vele mestu. Današnja nedelja je bila namreč popolnoma

nudila današnja nedelja dovolj prilike za izlete

v bližnjo okolico. Zlasti Limbuš je bil poln izletnikov. Tam se je že od solnčnega vzhoda razlegalo streljanje topičev. Blagoslavljali so namreč tri nove zvonove. Tudi Perkre, Laznica in Bistrica so imele na račun žeganja svoj delež. Turisti pa so pohiteli na Donaško goro.

Policijska kronika ni beležila posebnih dogodkov. Precej zagoneten je primer 18-letne šivilje Slavice D. iz Pragerskega. Pred štiri dnevi je odšla v Maribor iskat službe. Od tedaj manjka za njo vsaka sled. Ni izkličeno, da je postala žrtev kakega brezvestnega trgovca z dekleti.

Precej vznemirljiv prizor se je dalje odigral na Tržaški cesti, kjer je neki živčno bolan mož v razburjenosti tako dolgo razbijal po šipah v svojem stanovanju, da se je ves obit s krvjo zgrudil.

pod vtisom motorne dirke na Tezenu,

kamor so romale nepregledne trume občinstva. Pet občinskih avtobusov, okoli 100 osebnih avtomobilov, dalje avtotaksi in izvoščki so dovažali gledalce, vmes pa so neprestano švigali biciklisti in motociklisti. Na dirkališču je bilo zbranih več tisoč ljudi. V splošnem je vladal red, vendar pa so imeli policija, reditelji in skavti čez glavo dela. Potek dirke, o kateri poročamo v sportnem delu lista, je bil izredno napet. Pripetile so se tudi tri nezgode

kakor vselej pri takih prilikah. Prvi je padel član »Perunovih« juniorjev Stefan Rozman, ki si je ranil levo koleno in levo roko ter desno ledvično stran. Zadovoljil se je s pomočjo rešilnega oddelka na kraju nesreče.

Naslednja dva primera pa sta težjega značaja. Inž. Knusemann iz Gradca je prekoračil progno baš v trenutku, ko je privozil skozi cilj beograjski dirkač Ora Mičič. Sledila je neizogibna katastrofa. Oba sta padla in dobila težke poškodbe na glavi. Oba ponesrečenca so naložili na avtomobil in odpeljali v bolnico. Njun položaj je precej resen. Pred dirko pa je zadel nek motociklist mladega dijaka J. Haasa, ki je dobil težje rane na glavi. Avto dirkalnega vodstva je ponesrečenca odpeljal v bolnico.

Onim, ki niso prijatelji sporta, pa je

Nevarna vražarica

Pančevo ima veliko senzacijo z babo Anuiko, kj že leto dni čaka v zaporu na veliko sodniško razpravo zaradi raznih sleparij in zastrupljenja. Baba Anuika — nieno pravo ime je Ana Pistova iz Vladimirovca. — je bila pred dobrim letom v svojem kraju važna osebnost. Prorokovala je iz kart in kuhala je razne skrivnostne pijače za zdravje, za luibezen in — kakor je ugotovila preiskava — tudi za smrt. Vsi, ki so ljubili in sovražili, so se zatekali k njej. — in za primerno plačilo je vsakega onremila s kakim čudežnim lekom in pripomočkom.

Tekom dolgotrajne preiskave so ugotovili, da je baba Anuika spravila pod zemljo več ljudi. Zaprli so med drugimi tudi vdovo bivšega beležnika Koste Carine iz banaškega Novega Sela. Obtožili so jo, da je pri vražarici kupila strup in zastrupila svojega moža. Mož, ki je bil že dolga leta pod zemljo, so izkopali in prva kemična preiskava je našla znake zastrupljenja. Branitelji aretirane vdove pa so izposlovali drugo preiskavo, ki je prve ugotovitve ovrgla. Sedaj so zopet v Veljmirovcu in Novem selu ekshumacije na dnevnem redu. Tekom zadnjega tedna jih je bilo 10 in to ne samo v obeh navedenih krajih, temveč tudi v Kovinu in Pančevu. Baba Anuika v zaporu da se smeji in vsem paznikom ponuja svoje čudotvorne praške, pijače in nasvete. Svoji zavorec je postavila na načelo, da ne izda svojih posetnikov in odjemalcev.

Avto padel v reko

V bližini Bitolja se je zgodila huda avtomobilska nesreča. Avto s petimi potniki, med

Theodore Dreiser

Kako je Carrie napravila karijero

Theodore Dreiser, pisatelj te črtice, povzete iz velikega romana »Sestra Carrie«, v katerem opisuje avtor življenje ameriške deklice, je največji romanopisec sodobne Amerike.

Ker je bila Carrie čedno dekle, so izbrali gospodje, ki so ocenjevali slike novih uprizoritev za nedeljske časopise, med drugimi tudi njeni sliki. Tako zala je bila, da so ji dali prednost pred drugimi. Se več: postavili so jo v rob in jo pomaknili na najodličnejše mesto.

Carrie je bila vzhučena. Manageriu se pač ni sanjalo o tem, zakaj govoril in ravnal je z njo kakor poveljnik. In tudi njena vloga na odru je ostala prei ko slei neznamenatna. Carrie je bila vedno in povsod mala, tiha kvekerka. Ki se je dala s pridom uporabiti za statiranje. Pisatelji burke, ki je žela velike triumphe je bil napisal malo vlogo, o kateri je bil prepričan, da ne more biti iz nič nič, če ne bo prvovrstno zasledena. Ko na je videl, da so jo dali Carrie, io je hotel kar črtati.

Manager je bil že previdečši in je rekel: Čemu črtati? Poskusimo vsaj, saj ne stane nič! Če prouade, io lahko črtamo prihodnji teden!

O tej prilazni nameri ni imela Carrie niti pojma. Učila se je vloge malce čemerna in z občutkom, da si ne bo spela lavorik v tej izri. Da, navdajala io je celo slutnja, da bo doživela poraz. Na generaliki io je bilo naravnost tesno pri srcu.

»Saj ni niti tako slab«, je dejal pisatelj ko je gledal vaio in opazil, da učinkuje nevolja igralke v prid vlozi. »Reci io, je dejal manageriu, naj še boli erbanči čelo kadar pleše Sparks.«

Carrie se ni zavedala, kaj počenja, a med njenimi očmi so je napravile zube. Napravila je celo šobico.

»Nagrnajte se še boli, še boli!« je prigozaril režiser.

Carrie se je hipoma zvedrilo lice. Menila je namreč, da ne dela prav.

»Ne, gospodična Madenda, prosim ne tako! Držite se kisle, na moč kisle, kadar pleše Sparks. Rad bi videl, kako se to sklada.« To ni bilo posebno težko, Carrie je pogledala mrko izpod čela. Storila je to tako šegavo, da je manageriu ušel smeh.

»Dobro«, je rekel. »Če se boste vsi predstavo tako držali, bo morda prav.« Stopil je k deklici in ji rekel: »Poskusite se držati tako vsjo predstavo. Glumite mračnost, če mogoče besnost. Na ta način dobili vloga naravnost komičen povdarek.«

Pri premieri se je zdela Carrie, da vse to skup nič ne pomeni. V prvem dejanju je bila podoba, kakor da je občinstvo sldoh ni opazilo. Ljudje so bili zadovoljni. Ona pa je gledala čedaje bolj mrko — brez uspeha. Nikakor ni mogla odmekniti pogleda od zvezdnika, ki se je na vso moč terudil, da bi spravil publiki iz ravnotežja.

V drugem dejanju, ki je bilo zelo dolgo, vedno so se gledalci utrudili. Od časa do časa so se ozrli po deskah — in glei, marsikatero oko je obstalo na Carrie. Stala je tam v skromni sivi obleki, s sladkim obrazom, skromna, a mračna — mračna. Srva je vsakdo mislil, da je to je trenutna teziča, ki io je šinjla čez obraz: sodili so, da je ta pogled pristen ter brez sleherne zveze s šalo. Ko pa je ostala nespremenjena in se ozrla zdi po tem zdi po onem izralcu, so se ljudje začeli muzati. Tolsti gospodje v prvih vrstah so si celo bili edini, da je ta izralca ljubek keberček. Videla se im je tako prikuvna, da bi io bili kar nairiši po-liubili. Vsi moški so se ozirali po nioi in hrenepeli po noliubu... Bila je izvrstna.

Slednjič je slišal prvi komik, baš ko je pel sredi odra, med občinstvom nekaj, kar je bilo podobno šumenju. To je bilo v trenutku, ko se ni mogel tega nihče nadejati. In stvar se je večkrat ponovila. Ploskanje, ki so ga pričakovali igralci za nagrado koncem dejanja, je bilo dično. Kie je tičala napaka? Moralo se je nekaj zgoditi!

Iskal je in iskal — in slednjič je opazil Carrie. Stala je tam sama samcata. Še vedno je kazala kisel obraz in ljudje, ki so io zdal gledali in videli, se niso mogli vzdržati smeha.

»Vraga, tega vendar ne bom trpel!« je mislil komik. »Ne bom trpel, da bi mi kdo pred nosom odjedal uspeh. Navrnil bom iz tega vrašanje: iaz ali ona!«

»No, no, saj ne pomeni vseskuo nič!« ga je tolažil manager, ko je besnel v njegovi sobi. »To, kar počenja, je čisto v redu. Nikarite si vendar beliti glave zaradi tega!«

»Ampak s tem ponašanjem mi popolnoma ubiite ves efekt!«

»Ah, kai šel!« je rekel manager in pridomnil v tolažilnem tonu: »To je samo nedolžna postranska šala.«

»Tako?« je rohnel komik. Požrla je mo uspeh! Kai takega si prepovedujemo!«

»Potrdite vsaj do kraja, recimo do jutri! Bomo videli, kako bo na koncu, za je tolažil podietnik.

In res, naslednje deianje je bilo odločilno. Carrie je postala središče vse igre. Vedno več oči je viselo na nioi in vedno glasneje je bilo odobravanje publike. Vsi družji izralci so obledeli sprico niene izre, zakaj ustvarjala je takšno razpoloženie, da se mu ni mogel nihče odtegniti. Manager in vsi čla ni konzorcija so spoznali, da je Carrie dragocena pridobitev za podjetje.

Poročevalci dnevnikov so naravnost poveličevali njen uspeh. V dolgih člankih je hvalil ta nieno f ino komik, družji je omenjal nieno nalezljivo veselost, tretji je hvalil vse skupaj.

»Gospodična Madenda je dala eno svojih najlepših karakternih vlog, kar smo jih kdaj koli videli na odru« je napisal modri kritik »Solnca«. In dalje: »Niena nevsiliva šegavost in učinkovala pa vse kakor dobro vino. Zdi se sicer, da je ta vloga postranskega pomena, ker je gospodična Madenda običajno ne nastopa v velikih partiiah. Zato pa je občinstvo tonot samo izreklo svoio sodbio. Od trenutka, ko je mala kvekerka, stopila na deske pa do kraja se je videlo, da stoji pred gledalci nihova ljubitenka. Takšna sreča je pač redka.«

Poročevalec »Večernega lista« je skušal zvestoviti navadi, podati sodbio v enem samem stavku. Napisal je kratko formulacijo nanašajočo se na vodilni motiv burke: »Kdor si ozleda izro to, žal mu prav nikdar ne bo.«

Ta uspeh je naravnost čudovito učinkoval na usodo Carrie. Druzo jutro po predstavi je prešla od manageria čistitke k uspehi igri in pismo z besedami:

»Podoba je, da se vam je posrečilo zavzeti vse mesto v naskoku. Krašno, prekrasno! Moie veselie ni nič manjše nego vaše.«

Javil se je tudi pisatelji v osebi gospoda Stevensa.

»Moi bog, sai vendar ne znam peti!« je vzkljknila Carrie.

»To nič ne de«, io je potolažil podietnik. Stvarca je čisto nedolžna in avtor pravi, da se vam bo izvrstno podala.«

»No, če je tako, pa bodi, poskusi se lahko io odvrnila Carrie.

»Gospodična«, je dejal manager, »preden se preoblečete v garderobio, se lahko zglasite pri meni v pisarni. Rad bi se z vami o nečem pomenil.«

»Prosim!« je rekla Carrie.

V pisarni io je manager predložil polo papirja.

»Veste kai«, je dejal, »vi ste nam dragocena moč in vas hočemo temu primerno plačati. Dosedanja pogodba med nami doluča trideset dolariev tedenske plače, veljavno pogodbe pa se raztegne še na tri mesece. Kai, če bi to vsotico zvišali tedensko na sto pet deset dolariev? In pozodbo noddaljšali za dobo enega leta?«

»Hvala, meni je všeč«, je dejala Carrie, ki je komaj zaunala svojim usesom.

»Če soglašate, izvolite podpisati«, je rekel manager.

Carrie je pogledala pogodbo, ki je bila narejena prav tako kakor stara, samo s to razliko, da so bile nove števi, ki so se povečale glede plače in glede službene dobe. Roka io je trepetala od razburienja, ko je podpisala listino.

PRILIKA
Cene Naviač (v slikarievem atelieu): »Cuiete, drazi umetnici, iaz bi rad kupil kai poceni, v oliu.«
Matija Copic: »Torei si nabavite škatio sardin!«

PRILAGODLJIVOST
Ženka: »Drzi, prinesla sem nekoliko klobukov, da iih v miru doma bomerim in preizkusim... Tale mi je po zodu, če na tebi kateri družji boli priia, bi na vzela oba.«

ŠTEVILJENJE NA PAMET
»Kaj? Terial me bo? Sai še ne veste, kako stvar stoji. Posodil mi je tisoč dinariev, a izročil mi iih je samo petsto. Torei mi je dolžan 500 Din. Jaz isto toliko niemu. Tako sva bot.«

MALO PREVEČ
Mokri bratec: »Ze osem in pol! Kai na porečem svoji ženi?«
Tovariš: »Tako je bilo tema, io reci, da ni mogla ura natanko kazati.«

BRIHTEN DEČKO
»Dai bonbone nazaj, fantek, tvoji dinarji niso dobri, to so avstrijski grošči.«
»Bežite no! Vaši cukrčki so tudi dumajski, pa se iaz nič ne vsiam.«

ŠTEVILKE NARASČAJO
»Tale vrhunc se dviza 4000 m nad moriem.«
»4000 m? Jaz sem pa mislil, da je 2000.«
»Veste, no vojni so šle povsod številke kvišku.«

NEPRIČAKOVAN RAZLOG
Star samec: »Zakai mi na naročke tako drazo računate?«
Gospa: »Ker moie perice potratijo toliko časa, preden razbero, kai ste si napisali nanie.«

PRED SODNIJO
Pri porotni obravnavi se predsednik obrne na obtoženca: »Obtoženec, vstanite in odgovarjajte na moia vprašanja. Ime in priimek?«

»Gregor Čereberibin.«
»Znate čitati in pisati?«
»Ne, gospod predsednik.«
»Kakšen poklic opravljate?«
»Berem ljudem v dlaneh.«

CENE MALIM OGLASOM:
Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Ce naj pove naslov Oglasni oddelk »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Ce pa je oglas priobčen pod šitro je plačati pristojbino za šitro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako družo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odzgora!

Gostilno
oddam v najem za več let. Ponudbe na upravo »Jutra« v Mariboru pod »Gostilnac.« 20106

Lepo sobo
zračno, solžno, parket, elekt. luč, za dve gospodine, najraje uradnice, s 15. junijem oddam. Istopam se dobi tudi dobro domačo hrano. Naslov v ogl. odd. »Jutra.« 18568

Sobo
enažno, separirano oddam v centru. Naslov v ogl. odd. »Jutra.« 20121

Priprosto sobico
brez ali s hrano poceni oddam s 1. junijem. Zidovska ulica 6. 20250

2 prazni sobi
brez ali s kuhinjo, tudi večje stanovanje v sredini mesta iščeta dve osebi. Pismena ponudbe pod »Mina« stranika 100» na oglas. odd. »Jutra.« 20268

Elegantno sobo
s posebnim vhom v sredini mesta oddam. Naslov v oglas. odd. »Jutra.« 20271

Učenka
z dobro šolsko izobrazbo sprejme trgovina čevljev E. Vukasinovič nasledn. Maribor, Aleksandrova 13. 20143

Trgovski potniki
Potnike
zanesljive in poštene zastopnike ter agente sprejemamo proti dobri proviziji in tvorica pijat. — Ponudbe pod »Zanesljiv 28« na ogl. oddelk »Jutra.« 20228

Pohištvo
Več hrasovih in mehkih spalnic ter kuhinjskih naprav proda Josip Kurnik, Zgoranja šiška. 12187

Kupim
Tornistre
posamezne ali večje št. vliio kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Škavice.« 20119

Fotoaparati
6x9. Dobro ohranjen, kupim. Naslov v oglas. odd. »Jutra.« 20245

Mali vagonček
(Kippwagen), četudi star, toda še uporaben, pripraven za prevažanje gramofona, kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglas. odd. »Jutra« pod »Vagonček.« 20277

Novo vilo
v mestu takoj prodam radi preselitve. Povzideb pri oglašnem oddelku »Jutra.« 13764

Trgovina
dobro vpeljana, spec. robe, center Banjaluke tik od poglar, obč. št. Vzrok prodaje je selitev v laetno hišo. Fr. Kosmina, Banjaluka. 20150

Čevljar. vajenca
s hrano in stanovanjem v hiši sprejme takoj Alojzij Negro, čevljar, Ljubno-Podnart, Gorenjsko. 20010

Motorna vozila
Avtomobila
Fiat, type 501 in 509, v najboljšem stanju na ugodni ceni prodaj »Alko«, Ljubljana, Koljevič 13214

Večjo mizo
in omaro za obelko kupim. Ponudbe s ceno pod »Mizae« na ogl. odd. »Jutra.« 20158

Lokal
na zelo prometnem kraju prodam ali pa dam na razkup proti kavčiji. Oglasiš se je Trnovska 19. 20096

Lep lokal
z izlozbo na prometnem kraju, v bližini gl. kolodvorja, oddam takoj ali 1. avgusta. Naslov pri oglašnem oddelku »Jutra« 13710

Lokal
s 3 izlozbo na Meetnem trgu z novembrom za oddati. Naslov v ogl. odd. »Jutra.« 20173

Gostilno
oddam v najem. Ponudbe na oglas. oddelk »Jutra« pod »Dobro iđoča gostilnac.« 20087

Učenca
vzajem za čevljarstvo obet, ki se je eno leto učil Matevž Stibil, čevljar, Bled I., Cankarjeva c. 42. 20134

Šofer
trezen in pošten, ki bio opravljal v prostem času tudi druga dela, išče službe. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra.« 20023

Lepe spalnice
2700, kuhinje 1250 Din, priznana solidne izdelave prodaja Vidmar, Zg. šiška št. 2. 20125

Novo vilo
v mestu takoj prodam radi preselitve. Povzideb pri oglašnem oddelku »Jutra.« 13764

Trgovina
dobro vpeljana, spec. robe, center Banjaluke tik od poglar, obč. št. Vzrok prodaje je selitev v laetno hišo. Fr. Kosmina, Banjaluka. 20150

Gospodično
išče m. vajeno v branjarstvu in pošteno, od 30 letno do 30 let staro. Naslov v ogl. odd. »Jutra.« 20117

Učenc
16 let star, se želi učiti za brivca, najraje v Ljubljani. Naslov pove oglašni odd. »Jutra.« 13719

Amerik. pisal. mizo
s roletjo, dobro ohranjeno takoj prodam. — Krakovski nasip 4/I. 20238

Sobo
s 2 posteljama in elektr. razsvetljavo, v solntni legi oddam dvema gospodinjam takoj ali s 1. junijem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra.« 20075

Učenca
sprejemem v trgovino mešanega blaga, pridnega in poštenega. Hrana in stanovanje v hiši. Dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Pošten učenc.« 13674

Učenc
s 6 razr. osnovne in 2 razredni mešanice šole, se želi učiti v trgovini z mešanim blagom. Ponudbe na oglas. oddelk »Jutra« pod šifro »Kmetiki fant.« 20198

Oblučila
Kožuhovino
Moške obleke
še dobre, poceni prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra.« 20155

Sobo
parketirano, s posebnim vhom, oddam. Povzideb v oglas. odd. »Jutra.« 20256

Učenca
sprejemem v trgovino mešanega blaga, pridnega in poštenega. Hrana in stanovanje v hiši. Dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Pošten učenc.« 13674

Učenc
s 6 razr. osnovne in 2 razredni mešanice šole, se želi učiti v trgovini z mešanim blagom. Ponudbe na oglas. oddelk »Jutra« pod šifro »Kmetiki fant.« 20198

Manovanja
Stanovanje
1 velike sobe in kuhinje zamenja za event. manjše Miklavčič, Križevniška ul. št. 6, pritičje. 20206

Sobo
parketirano, s posebnim vhom, oddam. Povzideb v oglas. odd. »Jutra.« 20256

Dogodke pred 10. leti!

popisuje dr. Ivan Lah v

Knjigi spominov

Broširana velja Din 30.—
v platno vezana Din 40.—
Izdaja knjigarna
TISKOVNE ZADRUGE v Ljubljani
Prešernova 54 (nasprotj gl. pošte)

Javna telovadba vseh oddelkov velika ljudska veselica Sokola I. - na Jaboru

v nedeljo 2.VI. Začetek ob 4. po 1.

Švejkove pustolovščine

v svetovni vojni razveseljujejo ves svet.

Imamo jih tudi Slovenci v dveh knjigah. II. knjiga, ki popisuje švejkove doživljaje na potovanju na bojišče za fronto, na fronti, v ruskem vjetništvu in po vojni zopet v Pragi, je pravkar izšla in velja broš. Din 46.—, vezana Din 56.—. Dobiva se v

KNJIGARNI TISKOVNE ZADRUGE V LJUBLJANI
Prešernova ulica 54, ali Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Zahtevajte v vseh trgovinah samo: Jugobanant-patent-moko

ker boste potem s svojim pecivom zadovoljni!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsako vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo safe - deposit, itd. itd. itd.

Brozjavke: Kredit, Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2906 37-L

Izdaja za konzocij »Jutra« Adolf Ribnikar, urejuje Ivan Podržaj, tiska »Narodna tiskarna d. d.«, njen predstavnik Fran Jezerski; vsi v Ljubljani.